

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Ι Ε Ρ Α Μ Η Τ Ρ Ο Π Ο Λ Ι Σ Θ Η Β Ω Ν κ α ι Λ Ε Β Α Δ Ε Ι Α Σ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΑ΄ -Θ΄ ΛΟΥΚΑ- 19.11.2017
ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΣΤΙΝ Η ΕΙΡΗΝΗ ΥΜΩΝ» (Εφεσ. 2,14-22)

Για να εμβαθύνουμε στη θεολογία της ειρήνης, για την οποία μιλά το σημερινό αποστολικό ανάγνωσμα, θα προσφύγουμε στον άγιο Γρηγόριο τον Θεολόγο και στους λόγους του περί ειρήνης (ΣΤ΄, ΚΒ΄, ΚΓ΄). Η ειρήνη κατά τον άγιο Γρηγόριο είναι:

α΄. Γνώρισμα της θεότητας.

Ο Θεός έχει κάποια γνωρίσματα, κάποια χαρακτηριστικά, κάποιες ιδιότητες. Στη γλώσσα της θεολογίας τα λέμε ιδιώματα. Κύριο ιδίωμα του Θεού και κύριο χαρακτηριστικό είναι η ειρήνη. Δεν υπάρχει διαφωνία, διαίρεση και φιλονικία μεταξύ των προσώπων της αγίας Τριάδας. Επειδή η ειρήνη είναι το κύριο γνώρισμα της θεότητας, ο Θεός ονομάζεται «Ο Θεός της ειρήνης» (Β΄ Κορ. 13,11). Διότι ο Θεός αγαπά να ονομάζεται από ιδιώματα που έχει ή από τους αγίους του «ο Θεός του Αβραάμ, του Ισαάκ, του Ιακώβ» αναφέρεται στη Π. Διαθήκη. Ο Ναβουχοδονόσορ, βλέποντας τα θαυμαστά σημεία που κάνει ο Θεός στον Δανιήλ και στους τρεις παίδας, λέει: «Ευλογητός ο Θεός του Σεδράχ, Μισάχ, Αβδεναγώ» (Δαν. 3,28). Σεδράχ, Μισάχ, Αβδεναγώ ήταν τα ονόματα των Ανανία, Αζαρία και Μισαήλ στα βαβυλωνιακά. Δηλαδή και οι ειδωλολάτρες ονόμαζαν το Θεό από τους αγίους του.

Ο δε σκοπός της ενανθρωπήσεως του Υιού είναι, να επιφέρει την ειρήνη μεταξύ του Θεού Πατρός και των ανθρώπων, η οποία είχε διαταραχθεί από το προπατορικό αμάρτημα και από τις μετέπειτα αμαρτίες των ανθρώπων. Στην προς Εφεσίους επιστολή του απ. Παύλου (2,11-22) αναπτύσσεται επαρκώς το θέμα αυτό: «Αυτός εστίν ειρήνη ημών, ο ποιήσας τα αμφότερα έν και το μεσότοιχον του φραγμού λύσας...». Βασιζόμενος σ' αυτά ο Γρηγόριος ο Θεολόγος λέει, ότι ο Χριστός ήλθε να επιφέρει την ειρήνη. Είναι ο ειρηνοποιός: «ελθών ευηγγελίσατο ειρήνη υμίν τοις μακράν και τοις εγγύς», (Εφεσ. 2,17). Γι' αυτό οι άγγελοι ψάλλουν «Δόξα εν υψίστοις Θεώ και επί γης ειρήνη, εν ανθρώποις ευδοκία» (Λουκ. 2,14). Είναι η ειρήνη μεταξύ Θεού και ανθρώπων· όχι να σταματήσουν οι πόλεμοι και να επικρατήσει ειρήνη εδώ στον κόσμο. Αυτό είναι αδύνατον, αφού οι άνθρωποι δεν δέχονται όλοι τον Χριστό.

Η ειρήνη είναι το κύριο αίτημα της αρχιερατικής προσευχής του Χριστού, που έκανε λίγο πριν το πάθος του: «ίνα πάντες εν ώσιν» (Ιωάν. 17,21). Η ειρήνη είναι και το αποχαιρετιστήριο δώρο του πριν φύγει σαν άνθρωπος από τη γη. «Ειρήνην αφήμι ημίν, ειρήνην την εμήν δίδωμι υμίν· ου καθώς ο κόσμος δίδωσιν, εγώ δίδωμι υμίν» (Ιω. 14,27). Η ειρήνη είναι το δώρο του Χριστού μετά την ανάσταση. Μόλις εμφανίσθηκε αναστημένος στους μαθητές, το πρώτο πράγμα που τους είπε ήταν: «Ειρήνη υμίν» (Ιωάν. 20,19).

β΄. Γνώρισμα των αγγέλων.

Το κύριο γνώρισμα των αγγέλων, αυτό που τους κράτησε κοντά στο Θεό με αποτέλεσμα να παραμείνουν άγιοι, τέλειοι, αθάνατοι, ευλογημένοι, είναι ότι δεν συγκρούονται ούτε με τον Θεό ούτε μεταξύ τους. Μόνο ο Σατανάς και όσοι άγγελοι τον ακολούθησαν, αυτοί επαναστάτησαν και έγιναν αιτία να διαιρεθεί το σώμα των αγγέλων και αργότερα να επαναστατήσουν και οι πρωτόπλαστοι απέναντι του Θεού.

Όπου διαίρεση και σχίσμα και φατρία, εκεί και ο Διάβολος, εκεί και ο Αντίχριστος. Όταν, λέει ο Γρηγόριος, βλέπω διηρημένους τους χριστιανούς, φοβούμαι μήπως έλθει ο Αντίχριστος. Τότε θα έλθει ο Αντίχριστος, όταν διαιρεθούν οι χριστιανοί. «Πάσα βασιλεία εφ' εαυτήν διαμερισθείσα ερημούται, και οίκος επί οίκον πίπτει» (Λουκ. 11,18).

γ'. Γνώρισμα της ανθρώπινης φύσεως.

Αναφέρει ο άγιος Γρηγόριος ότι η ειρήνη είναι κάτι έμφυτο στον άνθρωπο. Ο άνθρωπος μοιάζει με κλαδιά ενός δένδρου που φύονται μαζί. Μερικές φορές τ' αποχωρίζεται ο άνθρωπος, για να κάνει τη δουλειά του, και μόλις τ' αφήσει εκείνα σμίγουν αμέσως μόνα τους. Επανέρχονται στη θέση από την οποία με βία είχαν φύγει.

Όπως στο ανθρώπινο σώμα υπάρχει η τέλεια ειρήνη, τα μέλη συνεργάζονται και υπακούν στην κεφαλή, έτσι και ο άνθρωπος θέλει την κοινωνία, την οικογένεια, την συντροφιά και την παρέα του ειρηνική, χωρίς αναστατώσεις.

δ'. Γνώρισμα του σύμπαντος.

Το σύμπαν διέπεται από την ειρήνη. Οι εποχές αλληλοδιαδέχονται η μια την άλλη· η ημέρα τη νύχτα· η θάλασσα αγκαλιάζει την ξηρά· τα άστρα ανατέλλουν και δύουν με πολλή τάξη. Γι' αυτό και το σύμπαν λέγεται κόσμος. Όμορφο δηλαδή· στολίδι που τόσα μας διδάσκει.

Όταν όμως ο Θεός ταράξει κάτι από την αρμονία, για να φοβίσει ή να τιμωρήσει τους αμαρτήσαντας, ή όταν η ύλη διασαλευμένη από το προπατορικό αμάρτημα «στασιάσει προς εαυτήν», τότε μέσα από την αταξία και την διάλυση αναφαίνεται η αξία της ειρήνης.

ε'. Πρέπει να είναι γνώρισμα των χριστιανών.

Είδαμε ότι στον Θεό, στον άυλο κόσμο (άγγελοι) και στον υλικό κόσμο (άνθρωπο-έμβια όντα-σύμπαν) επικρατεί η ειρήνη· εκτός βέβαια των εξαιρέσεων (Διάβολος-αμαρτία-φυσικό κακό). Έτσι η ειρήνη πρέπει να είναι γνώρισμα και των χριστιανών.

«Μακάριοι οι ειρηνοποιοί, ότι αυτοί υιοί Θεού κληθήσονται» λέει ο έβδομος μακαρισμός (Ματθ. 5,9). Σε κανέναν άλλο μακαρισμό, παρατηρεί ο άγιος Γρηγόριος, δεν φαίνεται αυτό το δώρο. Μόνο σ' αυτούς τους που αγαπούν τους εχθρούς τους (Λουκ. 6,35), γιατί κι αυτοί «ποιούν ειρήνην». Εξυπακούεται, απ' όσα λέει η αγία Γραφή, ότι οι μη ειρηνοποιοί χριστιανοί είναι νόθοι. Δεν είναι αληθινά παιδιά του Θεού.

Η ειρήνη είναι καρπός του αγίου Πνεύματος· «ο καρπός του Πνεύματος εστιν αγάπη, χαρά, ειρήνη...» (Γαλ. 5,22). Αυτοί δε που προκαλούν σχίσματα δεν είναι πνευματικοί άνθρωποι. Διότι, «όπου εν υμίν ζήλος και έρις και διχοστασίαι, ουχί σαρκικοί εστε και κατά άνθρωπον περιπατείτε;» (Α' Κορ. 3,3). Και ο άγιος Ιάκωβος ο αδελφόθεος λέει· «Όπου ζήλος και εριθεία, εκεί ακαταστασία και παν φαύλον πράγμα. Η δε άνωθεν σοφία πρώτον μεν αγνή εστιν, έπειτα δε ειρηνική...» (Ιακ. 3,16). Εάν μετρηθούμε με το μέτρο αυτό οι χριστιανοί, ελάχιστοι θα βρεθούν πνευματικοί. Διότι κάνουμε μετάνοιες, προσευχές, νηστείες, αγρυπνίες, ελεημοσύνες και άλλα, πλην όμως η διαίρεση, το σχίσμα, η φατρία δυστυχώς οργιάζει.

Βέβαια υπάρχει η καλή και η κακή ειρήνη. Δεν πρέπει να αγαπά κανείς την κάθε ειρήνη, αλλά την κατά Θεόν· «κρείσσων γάρ εμπαιθούς ομονοίας η υπέρ ευσεβείας διάστασις». Πάντως συνιστά προσοχή στην αντιμετώπιση του θέματος αυτού. «Ούτε νωθρότης, ούτε ευέξαπτη αντίδραση».

Αρχιμ. Μελέτιος Απ. Βαδραχάνης